

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 37/14

V Luxembourggu, 20. marca 2014

Sodbi v zadevah
C-639/11 Komisija proti Poljski
in C-61/12 Komisija proti Litvi

Zahteva, ki sta jo uvedli Poljska in Litva, da je treba volan osebnih vozil iz desne strani premestiti na levo, krši pravo Unije

Tak ukrep presega to, kar je nujno za to, da se zagotovi varnost v prometu

Države članice ne smejo prepovedati, omejiti ali preprečiti registracije, prodaje, začetka uporabe ali vožnje po cestah vozil, sestavnih delov ali samostojnih tehničnih enot iz razlogov, povezanih z vidiki njihove izdelave in delovanja ali z njihovo krmilno opremo, če vozilo glede teh lastnosti izpolnjuje zahteve Okvirne direktive 2007/46¹ in Direktive 70/311².

Na Poljskem in v Litvi – državah, v katerih se promet odvija po desni strani ceste – se za registracijo vozila zahteva, da ima krmilje na levi strani vozila ali da se na to stran premesti, če je bilo prej na desni.

Ker je Komisija menila, da je ta zahteva v delu, v katerem se nanaša na nova vozila, v nasprotju z direktivama 2007/46 in 70/311 in v delu, v katerem se nanaša na vozila, ki so bila že registrirana v drugi državi članici, v nasprotju s pravili prava Unije na področju prostega pretoka blaga, je na Sodišče vložila tožbo proti tema državam članicama.

V svojih današnjih sodbah Sodišče najprej **v zvezi z novimi vozili** ugotavlja, da je namen usklajenega okvira vzpostavitve in delovanje notranjega trga, pri čemer se želi zagotoviti tudi visoka raven varnosti v cestnem prometu, s popolno uskladitvijo tehničnih zahtev, ki se nanašajo med drugim na izdelavo vozil.

Čeprav ti direktivi ne določata mesta vozniškega prostora, na primer tako, da bi določili, da mora vedno biti na strani, ki je nasprotna strani vožnje, pa po mnenju Sodišča iz tega ne izhaja, da ta element ne spada na področje uporabe teh direktiv. V zvezi s tem je treba šteti, da je zakonodajalec Unije proizvajalcem avtomobilov podelil svobodo, ki se je ne da odvzeti ali ovirati z nacionalnimi predpisi.

Sodišče nato poudarja, da je prepoved zavrnitve registracije iz Direktive 70/311 dokončna in splošna, ker „krmilna oprema“ vključuje tudi vozniški prostor, to je mesto volana vozil, ki je sestavni del krmilja.

Ker je bila ta prepoved uvedena z Aktom o pristopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irska k Evropskim skupnostim, pri čemer sta bili to takrat edini državi članici, v katerih se je cestni promet odvijal po levi strani ceste, ni mogoče razumno šteti, da se zakonodajalec Unije ni zavedal dejstva, da pristop teh držav članic (od katerih je bila ena proizvajalka motornih vozil, ki imajo načeloma vozniški prostor na desni) v sistemu notranjega trga, katerega značilnost je pravica do prostega pretoka, lahko vpliva na navade pri vožnji ali da lahko povzroči določeno tveganje, povezano s prometom.

¹ Direktiva 2007/46/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 5. septembra 2007 o vzpostavitvi okvira za odobritev motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (Okvirna direktiva) (UL L 263, str. 1).

² Direktiva Sveta z dne 8. junija 1970 o približevanju zakonodaje držav članic o krmilju za motorna in priklopna vozila (70/311/EGS) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 13, zvezek 1, str. 90).

Sodišče meni, da prilagoditve, ki jih je dopustno zahtevati, ne morejo vključevati premestitve voziškega prostora, ampak le manjše posege. Zahteva, ki bi bila tako široka, bi namreč pomenila bistven poseg v strukturo konstrukcije vozila, kar bi bilo v nasprotju z besedilom in namenom Direktive 70/311.

Zato Sodišče ugotavlja, da je bilo mesto voziškega prostora, ki je sestavni del krmilja vozila, predmet uskladitve, ki je bila opravljena z direktivama 2007/46 in 70/311, tako da države članice ne morejo iz varnostnih razlogov zahtevati, da se za registracijo novega vozila na njihovem ozemlju voziški prostor tega vozila premesti na stran, ki je nasprotna strani vožnje.

Nato je Sodišče **v zvezi z osebnimi vozili, ki so bila prej registrirana v drugi državi članici** in imajo voziški prostor na desni, štelo, da so sporni predpisi ukrep z enakim učinkom, kot ga imajo količinske omejitve pri uvozu, ki so prepovedane s Pogodbo. Učinek teh predpisov je namreč oviranje dostopa vozil, ki so opremljena z voziškim prostorom na desni ter so zakonito proizvedena in registrirana v drugih državah članicah, do poljskega in litovskega trga.

Sodišče je preučilo argument Poljske in Litve, da so predpisi teh držav utemeljeni s potrebo po zagotovitvi varnosti v cestnem prometu, ki je nujni razlog v splošnem interesu, ki bi lahko upravičil oviro za prosti pretok blaga.

V zvezi s tem je spomnilo, da ti predpisi za osebe, ki prebivajo v drugih državah članicah in Poljsko ali Litvo obiščejo za krajše obdobje (na primer za turisti), določajo izjeme v zvezi z uporabo vozil, ki so opremljena z volanom na desni. Po mnenju Sodišča je iz tega razvidno, da se s spornimi predpisi dopušča nevarnost, ki jo povzroča tak promet.

Poleg tega iz statističnih podatkov, ki jih navajata poljska in litovska vlada, razmerje med številom nesreč in vpletenostjo vozil z voziškim prostorom na desni ni dovolj dobro razvidno.

Sodišče je poudarilo, da obstajajo sredstva in ukrepi, ki manj posegajo v svobodo pretoka blaga kot zadevni ukrep in ki so hkrati primerni za znatno zmanjšanje tveganja, ki ga povzroča promet z vozili, ki imajo volan na isti strani, kot je stran vožnje. Posebej je pojasnilo, da imajo v zvezi s tem države članice polje proste presoje, ki jim omogoča, da predpišejo ukrepe, ki so glede na razvoj tehnike primerni za to, da vozniku vozila, ki ima volan na isti strani, kot je stran vožnje, zagotavljajo zadostno vidljivost tako naprej kot nazaj (npr. namestitve dodatnih zunanjih vzvratnih ogledal ter prilagoditev svetil in brisalcev).

Po mnenju Sodišča ni mogoče ugotoviti, da se lahko zadevni ukrep šteje za nujen za doseg cilja varnosti v prometu, ki ga želita doseči Poljska in Litva. Sodišče tako šteje, da ta ukrep ni skladen z načelom sorazmernosti.

Sodišče na podlagi tega ugotavlja, da sta Poljska in Litva kršili pravo Unije.

OBVESTILO: Tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti lahko zoper državo članico, ki ni izpolnila obveznosti iz prava Unije, vloži Komisija ali druga država članica. Če Sodišče ugotovi, da obveznosti niso bile izpolnjene, mora ta država članica v kar najkrajšem času sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe.

Če Komisija meni, da država članica ni sprejela ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, lahko vloži novo tožbo, s katero zahteva naložitev denarnih sankcij. Če pa Komisija ni bila obveščena o ukrepih za prenos direktive, lahko Sodišče na predlog Komisije sankcije naloži že v prvi sodbi.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Celotno besedilo sodb ([C-639/11](#) et [C-61/12](#)) je objavljeno na spletni strani CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodb so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106